

UREDBA (EU) 2020/460 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 30. ožujka 2020.

o izmjeni uredaba (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 508/2014 s obzirom na posebne mjere za mobilizaciju ulaganja u zdravstvene sustave država članica i u druge sektore njihovih gospodarstava u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2. te članke 177. i 178.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Posljedice izbijanja bolesti COVID-19 na jedinstven su način pogodile države članice. Trenutačna javnozdravstvena kriza otežava rast u državama članicama zbog čega se povećava ozbiljan manjak likvidnosti koji je posljedica iznenadnog i znatnog povećanja javnih ulaganja potrebnih za njihove sustave zdravstvene skrbi i druge sektore njihovih gospodarstava. To je dovelo do izvanredne situacije koju je potrebno riješiti posebnim mjerama.
- (2) Od ključne je važnosti da nedostatak likvidnosti i javnih sredstava u državama članicama ne otežava ulaganja u okviru programa koji se podupiru iz Europskog fonda za regionalni razvoj („EFRR”), Europskog socijalnog fonda („ESF”) i Kohezijskog fonda („KF”) (zajedno „fondovi”) te Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo („EFPR”) koja su potrebna za suzbijanje izbijanja bolesti COVID-19.
- (3) Kako bi se odgovorilo na utjecaj javnozdravstvene krize, EFRR bi trebao podupirati financiranje obrtnog kapitala za mala i srednja poduzeća („MSP-ovi”) kada je to potrebno kao privremena mjera za pružanje djelotvornog odgovora na javnozdravstvenu krizu.
- (4) Kako bi se odgovorilo na učinak javnozdravstvene krize, investicijskim prioritetom EFRR-a za jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija trebalo bi obuhvatiti ulaganja u proizvode i usluge potrebne za jačanje kapaciteta za odgovor na krizu u području zdravstvenih usluga.
- (5) Kako bi odgovor na izbijanje bolesti COVID-19 bio što fleksibilniji, državama članicama trebalo bi omogućiti veću fleksibilnost u provedbi programâ te uspostaviti pojednostavljeni postupak za izmjene operativnih programa u okviru kojeg ne bi bila potrebna odluka Komisije. Trebalo bi jasno navesti koje informacije o takvim izmjenama treba dostaviti Komisiji.
- (6) Kako bi se odgovorilo na učinak javnozdravstvene krize, financijskim instrumentima koji se financiraju iz fondova trebalo bi pružati potporu u obliku obrtnog kapitala za MSP-ove kada je to potrebno kao privremena mjera za pružanje djelotvornog odgovora na javnozdravstvenu krizu.
- (7) Kako bi se bez odgode odgovorilo na učinak javnozdravstvene krize, rashodi za operacije za jačanje kapaciteta za odgovor na krizu trebali bi biti prihvatljivi od 1. veljače 2020.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 26. ožujka 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 30. ožujka 2020.

- (8) Kako bi se osiguralo da države članice imaju dovoljna financijska sredstva da bez odgode izvrše potrebna ulaganja, primjereno je da Komisija ne izdaje naloge za povrat onih iznosa čiji bi povrat trebala osigurati od država članica na temelju godišnjih financijskih izvještaja podnesenih 2020. Iznose čiji povrat nije osiguran države članice trebale bi upotrijebiti za ubrzanje ulaganja povezanih s izbijanjem bolesti COVID-19 koja su prihvatljiva na temelju Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i pravilima za pojedine fondove.
- (9) Iznose čiji povrat nije osiguran u 2020. trebalo bi poravnati ili bi oni trebali biti predmetom nalogâ za povrat pri zaključenju programa.
- (10) Kako bi se odgovorilo na učinak javnozdravstvene krize, EFPR-om bi trebalo podupirati uzajamne fondove i osiguranje stokova s ciljem zaštite prihoda ribara i uzgajivača u akvakulturi pogođenih javnozdravstvenom krizom.
- (11) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno odgovoriti na učinak javnozdravstvene krize, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka predloženog djelovanja, on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (12) S obzirom na hitnost potrebne potpore ova bi Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu europske unije*.
- (13) Uzimajući u obzir izbijanje bolesti COVID-19 i hitnost odgovora na s time povezanu javnozdravstvenu krizu, smatralo se primjerenim predvidjeti iznimku od roka od osam tjedana iz članka 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog UEU-u, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (14) Uredbe (EU) br. 1301/2013 ⁽³⁾, (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 508/2014 ⁽⁴⁾ Europskog parlamenta i Vijeća trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1301/2013

Uredba (EU) br. 1301/2013 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 3. stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Usto, EFRR može podupirati financiranje obrtnog kapitala za MSP-ove kada je to potrebno kao privremena mjera za pružanje djelotvornog odgovora na javnozdravstvenu krizu.”;

2. u članku 5. točki 1. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 289.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 2328/2003, (EZ) br. 861/2006, (EZ) br. 1198/2006, (EZ) br. 791/2007 i Uredbe (EU) br. 1255/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 20.5.2014., str. 1.).

- „(b) promicanjem poslovnog ulaganja u istraživanja i inovacije, razvijanjem poveznica i sinergija između poduzeća, centara za istraživanja i razvoj te sektora visokog obrazovanja, osobito promicanjem ulaganja u razvoj proizvoda i usluga, prijenos tehnologije, društvene inovacije, ekološke inovacije, primjene u javnoj službi, poticanje potražnje, umrežavanje, klastere i otvorene inovacije putem pametne specijalizacije, te podupiranjem tehnološkog i primijenjenog istraživanja, probnih proizvodnih linija, mjera za rano odobravanje proizvoda, naprednih mogućnosti proizvodnje i prvih serija, osobito u ključnim razvojnim tehnologijama i širenju tehnologija opće namjene, kao i poticanjem ulaganja potrebnih za jačanje kapaciteta za odgovor na krizu u području zdravstvenih usluga.”.

Članak 2.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1303/2013

Uredba (EU) br. 1303/2013 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 30. dodaje se sljedeći stavak 5.:

„5. Odstupajući od stavaka 1. i 2., za programe koji se podupiru iz EFRR-a, Kohezijskog fonda i ESF-a država članica može tijekom programskog razdoblja nekom drugom prioritetu istog fonda istog programa prenijeti iznos od najviše 8 % sredstava koja su prioritetu dodijeljena od 1. veljače 2020. ali ne veći od 4 % proračuna programa.

Takvi prijenosi ne utječu na prethodne godine. Smatra se da nisu znatni i za njih se ne zahtijeva odluka Komisije o izmjeni programa. Međutim, moraju ispunjavati sve regulatorne zahtjeve i odbor za praćenje mora ih unaprijed odobriti. Država članica dužna je Komisiji dostaviti revidirane financijske tablice.”;

2. u članku 37. stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:

„Putem financijskih instrumenata također se može pružiti potpora u obliku obrtnog kapitala za MSP-ove kada je to potrebno kao privremena mjera za pružanje djelotvornog odgovora na javnozdravstvenu krizu.”;

3. u članku 65. stavku 10. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od stavka 9., rashodi za operacije za jačanje kapaciteta za odgovor na krizu u kontekstu izbijanja bolesti COVID-19 prihvatljivi su od 1. veljače 2020.”;

4. u članku 96. stavak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„10. Ne dovodeći u pitanje članak 30. stavak 5., Komisija provedbenim aktima donosi odluku kojom se odobravaju svi elementi, uključujući i sve buduće izmjene, operativnog programa iz ovog članka, osim onih iz stavka 2. prvog podstavka točke (b) podtočke vi., točke (c) podtočke v. i točke (e), stavaka 4. i 5., stavka 6. točaka (a) i (c) te stavka 7., koji ostaju odgovornost država članica.”;

5. u članku 139. stavku 7. dodaju se sljedeći podstavci:

„Odstupajući od prvog podstavka, Komisija ne izdaje nalog za povrat onih iznosa čiji bi povrat trebala osigurati od države članice na temelju računa podnesenih 2020. Iznosi čiji povrat nije osiguran upotrebljavaju se za ubrzanje ulaganja povezanih s izbijanjem bolesti COVID-19 koja su prihvatljiva na temelju ove Uredbe i pravilima za pojedine fondove.

Iznosi čiji povrat nije osiguran poravnavaju se ili se njihov povrat osigurava pri zaključenju.”.

Članak 3.

Izmjene Uredbe (EU) br. 508/2014

Uredba (EU) br. 508/2014 mijenja se kako slijedi:

1. članak 35. mijenja se kako slijedi:

- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Uzajamni fondovi za javnozdravstvene krize, klimatske nepogode i okolišne incidente“;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. EFPR može dati potporu uzajamnim fondovima pri isplati novčanih kompenzacija ribarima za gospodarske gubitke uzrokovane javnozdravstvenim krizama, klimatskim nepogodama, okolišnim incidentima, kao i za troškove spašavanja ribara ili ribarskih brodova u slučaju nesreća na moru tijekom njihovih ribolovnih aktivnosti.”;

(c) stavci 5. i 6. zamjenjuju se sljedećim:

„5. Države članice utvrđuju pravila za uspostavu i upravljanje uzajamnim fondovima, posebice pravila za dodjelu kompenzacijskih plaćanja ribarima i za njihovu prihvatljivost za takvu kompenzaciju u slučaju javnozdravstvenih kriza, klimatskih nepogoda, okolišnih incidenata ili nesreća na moru iz stavka 1., kao i za upravljanje i nadzor nad usklađenošću s tim pravilima. Države članice osiguravaju da propisi fondova predviđaju kazne za slučaj nepažnje ribara.

6. Javnozdravstvenim krizama, klimatskim nepogodama, okolišnim incidentima ili nesrećama na moru iz stavka 1. smatraju se one čiju pojavu službeno proglasi nadležno tijelo države članice.”;

(d) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Potpora iz stavka 1. odobrava se isključivo za pokrivanje šteta uzrokovanih javnozdravstvenim krizama, klimatskim nepogodama, okolišnim incidentima ili nesrećama na moru, koji iznose više od 30 % ukupnog godišnjeg prometa predmetnog poduzeća, izračunatih na temelju prosječnog prometa tog poduzeća tijekom prethodne tri kalendarske godine.”;

2. u članku 57. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(e) javnozdravstvenim krizama.”.

Članak 4.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. ožujka 2020.

Za Europski parlament
Predsjednik
D. M. SASSOLI

Za Vijeće
Predsjednik
G. GRLIĆ RADMAN